

Corona

HOOP & LIEFDE

Actie van Alzheimer Nederland

We vergeten jullie niet

Het wordt dit jaar een andere Pasen dan anders. Een Pasen 'op afstand', in veel gevallen zonder samenzijn met dierbaren. Alzheimer Nederland start de actie #wevergetenjullieniet om Nederlanders een gebaar te laten maken naar diegenen die zij nu moeten missen. En in het bijzonder naar de 280.000 mensen met dementie, voor wie dit een extra moeilijke tijd is.

Iedereen kan meedoen door een afbeelding van een vergeet-mij-nietje te verspreiden. Dit symbool is onlosmakelijk verbonden met dementie, maar tijdens deze coronacrisis voor heel veel mensen van toepassing. Op de website wevergetenjullieniet.nl staan allerlei hulpmiddelen om mee te doen, zoals tips voor stoeptekeningen of spandoeken en raamposters. Ook is een gratis speldje aan te vragen en kunnen vergeet-mij-niet ansichtkaarten

worden verstuurd. Op social media kunnen mensen hun gedachten delen via #wevergetenjullieniet. „Het coronavirus zorgt voor veel gemis en verdriet. Mensen met gevorderde dementie begrijpen niet waarom zij geen bezoek meer krijgen. Bij hun mantelzorgers leeft de zorg dat zij zelf misschien vergeten worden na zo'n lange scheiding. Maar niet alleen bij mensen met dementie en hun naasten, bij heel veel Nederlanders speelt nu dit gemis. Misschien kunnen we het een heel klein beetje verzachten met dit initiatief”, zegt Gerjoke Wil-mink, directeur van Alzheimer Nederland. Voor wie behoefte heeft aan een luisterend oor of advies bij dementie is er de Alzheimer Telefoon, nummer 0800 – 5088. Op de website dementie.nl staan tips, adviezen en antwoorden op veel gestelde vragen over dementie.

Gehandicaptenzorg

'Weet jij waar ze zijn misschien?'

Lieve zuster, lieve broeder er is hard voor jou geklapt Maar bij ons in de gehandicaptenzorg is haast niemand die het snapt. Want geen partners en geen kinderen en geen vrienden zijn te zien. En bewoners vragen constant: 'Weet jij waar ze zijn misschien?'

Want dat geeft jou even ruimte en heb jij je handen vrij om te doen wat maar blijft liggen, want dat hoort er ook nog bij.

De familie is verdrietig, het personeel horendol, de bewoners zijn onrustig, niets loopt volgens protocol. Het zijn heel rare tijden en het lijkt nog lang niet klaar. Maar we gaan het zeker redden en dat doen we met elkaar!

Nel van Zelm

FOTO: ANP XTRA ROOS KOOLE

Ook iets insturen voor deze rubriek? E-mail naar hoopenliefde@mediahuis.nl

'Een opname op de intensive care heeft een keerzijde'

Huisartsen: 'Denk

Marieta Kroft
m.kroft@mediahuis.nl

Leiden ■ Wat willen ouderen en mensen met toch al een zwakke gezondheid als ze het coronavirus krijgen? Willen ze wel – indien dat nodig mocht zijn – opgenomen worden in het ziekenhuis en op de intensive care met alle bijkomende nare gevolgen van dien? Huisartsen roepen hun patiënten op hierover nu na te denken en het te bespreken met hun naasten.

„Zodra iemand ziek wordt door corona, dan is die tijd om erover na te denken er niet meer”, zeggen de huisartsen Selma Jonkers uit Leiden (gespecialiseerd in de ouderenzorg) en Carla Juffermans uit Voorhout (gespecialiseerd in de palliatieve zorg en verbonden aan het LUMC als consulent palliatieve zorg en do-cent).

Vanwaar die haast om nu over het levenseinde na te denken?

Juffermans: „Zolang iemand geen corona heeft, is er tijd om in alle rust de wensen met de naasten te bespreken. Heeft iemand corona, dan kan het ziektebeeld snel verslechteren. Bovendien spelen emoties veel meer een rol. Er kan paniek ontstaan, zeker als iemand erg benauwd is. Je komt in een situatie waarin wij heel snel iets moeten besluiten. We willen liever dat patiënten en hun familie zelf de tijd nemen na te denken over wat ze willen. Vandaar dat we patiënten boven de zeventig jaar en met een kwetsbare gezondheid aan het bellen zijn.”

Jonkers: „Daar zijn wij ook mee bezig. We willen het gesprek aanzwengelen, niet zelf beslissen. Dergelijke gesprekken deden we al, maar door de corona is deze vraag een stuk relevanter. In onze praktijk hebben we al zo'n zestig patiënten benaderd.”

Hoe reageren patiënten tijdens zo'n telefoontje?

Jonkers: „Je merkt dat patiënten de belangstelling waarderen. Er zijn er ook die het ingewikkeld vinden. We leggen de vraag bij hen in de week. We gaan niemand achter de broek aan zitten.”

Juffermans: „Patiënten kunnen

Huisartsen Carla Juffermans en Selma Jonkers: „We willen het gesprek over

ook opgelucht reageren. Ze zijn blij dat ze erover kunnen praten. Willen ze geen beslissing nemen, dan is dat ook prima.”

Is deze vraag ook relevant omdat er een tekort dreigt aan bedden op de intensive care?

Juffermans: „Dat is niet de reden. Het gaat erom goede zorg te verlenen. De vraag die hier speelt is 'wil iemand wel op de intensive care terecht komen?' Tachtig procent van

de ouderen krijgt milde klachten en herstelt weer. Bij de twintig procent die wel heel ziek wordt, moet je je afvragen hoe zinvol een opname in het ziekenhuis is. De zorg kan ook in de verpleeghuis of thuis worden gegeven. Stel dat iemand komt te overlijden, dan is er veel meer contact met hun dierbaren.”

„Stel dat iemand zo ziek is, dat een wekenlange opname op de intensive care nodig is, moet hij of zij ook de keerzijde weten. De kans op overlijden blijft groot voor mensen

na over het levenseinde'

Huisartsen bezorgd: waar zijn patiënten?

Marieta Kroft

Huisartsen merken dat hun patiënten ze minder vaak bellen voor een afspraak dan voor de coronacrisis. De huisartsen Selma Jonkers uit Leiden en Carla Juffermans uit Voorhout maken zich zorgen.

Het negeren van klachten die kunnen duiden op een hartinfarct, beroerte of kanker kan leiden tot extra gezondheidsklachten op een later moment.

Waarom patiënten minder snel aan de bel trekken, is voor hen ook een raadsel. „Misschien denken ze dat dokters het nu zo druk hebben met coronapatiënten”, zegt Juffermans die dergelijke geluiden ook opvangt van collega's en specialisten in het ziekenhuis. „Drukker dan anders hebben we het niet want patiënten met klachten die op corona duiden, worden als het nodig is, gezien bij de coronapost achter het Alrijne Ziekenhuis in Leiderdorp.”

Jonkers vermoedt dat ook de angst voor een doorverwijzing naar het ziekenhuis en als gevolg daarvan een kans op een coronabesmetting een rol kan spelen. „Die kans is er niet. De ruimten voor patiënten met en zonder corona in het ziekenhuis zijn strikt van elkaar gescheiden.”

Beiden roepen patiënten op die twijfelen, in elk geval altijd te bellen naar hun huisarts.

het gewenste levenseinde aanzwengelen, niet zelf beslissen.”

met een zwakke gezondheid. Wie het niet redt, sterft in eenzaamheid, want bezoek op de ic is niet toegestaan. Alleen kan er even afscheid worden genomen.”

Jonkers: „Wie de intensive care wel overleeft, wacht vervolgens een intensieve revalidatieperiode. De vraag is daarbij bijvoorbeeld of de longen wel gaan herstellen. Iemand die toch al moeite heeft met lopen, kan na zo'n lange ic-periode nog slechter lopen. En we weten ook dat

een ic beangstigend is. Een patiënt kan dan somber en verward worden.”

Juffermans: „Een ic-opname door corona is anders dan door bijvoorbeeld een hartinfarct. Dan lig je er maar twee, drie dagen.”

Is opname op de intensive care voor alle ouderen af te raden?

Jonkers: „Het gaat vooral om de fysieke leeftijd en niet om de biologische leeftijd. Iemand van 65 kan in

zijn doen en laten al oud zijn terwijl iemand van 80 nog heel vitaal en gezond is.”

Kan er tijdens zo'n gesprek ook een wens voor euthanasie worden vastgelegd?

Juffermans: „Dat is nu niet aan de orde. Een euthanasieverklaring vereist veel voorbereiding en gesprekken. Die tijd is er niet bij patiënten die ziek worden door het coronavirus.”

Sanquin begint met corona-onderzoek gegeven bloed

Merlin Mulder

Amsterdam ■ Wie deze week is uitgenodigd om bloed te doneren, werkt mee aan het onderzoek van Sanquin om te kijken naar groepsimmuniteit voor het coronavirus.

Sanquin onderzoekt deze week het gedoneerde bloed op anti-lichaampjes tegen het coronavirus. Als iemand het virus heeft gehad, zijn er antistoffen in het lichaam. De resultaten van dit onderzoek rapporteert Sanquin aan het RIVM.

Alle donaties die deze week bij de bloedbank worden gedaan, worden

onderzocht. Het gaat om ongeveer 7000 donoren die uitgenodigd zijn om bloed te komen geven. Sanquin werkt altijd met uitnodigingen om te komen donoren. Spontaan langsgaan om bloed te geven, heeft dus geen zin.

Over ongeveer een maand zal er weer zo'n onderzoek gedaan worden. Daarmee wordt het mogelijk om te zien hoe de immuniteit zich in die periode heeft ontwikkeld.

Bij de bloedbank kunnen minder donoren langskomen, vanwege de richtlijn om anderhalve meter afstand te houden. „Normaliter komen er zo'n 10.000 donoren per

week, maar nu kunnen wij minder personen per dag ontvangen”, zegt woordvoerder Merlijn van Hasselt.

Het corona-onderzoek leeft onder donoren en andere geïnteresseerden, merkt Van Hasselt. Er worden veel vragen over gesteld. Een van de vragen is: krijg ik te horen dat ik corona heb gehad? Maar zo werkt het onderzoek niet, benadrukt Van Hasselt. „De testuitslagen worden niet individueel gedeeld met donoren. Het gaat ons erom bij te dragen aan het landelijk onderzoek naar groepsimmuniteit.”

Omdat tot nu toe geen coronavirus via bloedtransfusie is overgedra-

gen, wordt gedoneerd bloed niet op corona getest. Wel test Sanquin standaard op bloedoverdraagbare ziekten hiv, hepatitis b, c en e en syfilis. Als een van deze ziekten wordt gevonden in het bloed, krijgen donoren hier wel bericht van.

Of er meer aanmeldingen zijn vanwege het corona-onderzoek, is niet bekend. „Wel hebben we aan het begin van de coronacrisis opgeroepen dat we donoren nodig hebben. Daar is goed op gereageerd. Maar omdat we via corona minder donoren per dag kunnen ontvangen, moeten ze misschien iets langer wachten voor een oproep.”

De stelling

Stem op de homepage van onze site

Man op motor moet kunnen

Met Pasen worden slingerdijkjes en -weggetjes verboden gebied voor motorrijders en wielrenners. Past helemaal in heersende moraal van Nederland, dingen die mannen leuk vinden te verbieden. Vuurwerk is op z'n retour, paasvuren mogen al niet meer, alles wordt 'de lager opgeleide, autochtone, witte en bovengemiddeld masculiene Nederlanders afgenomen' (Sy Wy-nia). Het is al zo stil in de lucht met amper vliegtuiggen. Ma-ken die paar pruttelende mo-tortjes nou zoveel uit? Laten we elkaar de ruimte gunnen: man op motor moet kunnen.

Vorige stelling

659 stemmen

Niemand zonder mondkapje buiten.

25%

75%

eens

oneens

Eens

• Neem gewoon het zekere voor het onzekere. •

Anja Kruihof Obdam

Oneens

• Volgens het RIVM heeft dat geen zin, en in de ziekenhuizen kunnen ze ze beter gebruiken. •

Agnes van Dam
Edmond aan den Hoef